

Landsstyret Protokoll fra møte

Møte LS04-10/11
Dato/tid 24.03.2011 14:00
Referent Morten Edvardsen
Arkiv 2011001234

Norsk studentorganisasjon

INNHold

00 KONSTITUERINGSsAKER	SIDE 4
LS4 00.15-10/11 Godkjenning av innkalling	
LS4 00.16-10/11 Godkjenning av saksliste	
LS4 00.17-10/11 Godkjenning av tidsplan	
LS4 00.18-10/11 Valg av møteledelse	
01 RAPPORTER OG ORIENTERINGER	SIDE 5
LS4 01.23-10/11 Arbeidsutvalgets rapport	
LS4 01.24-10/11 Kontroll- og organisasjonskomiteens rapport	
LS4 01.25-10/11 Valgkomiteens rapport	
LS4 01.26-10/11 Rapporter fra tillitsvalgte	
LS4 01.27-10/11 Rapport International Students Union	
LS4 01.28-10/11 Rapport SAIH	
LS4 01.29-10/11 Protokollsaker	
02 ØKONOMI- OG FULLMAKTSSAKER	SIDE 6
LS4 02.08-10/11 Økonomirapport	
03 EVENTUELT, RESOLUSJONER OG UTTALELSER	SIDE 6
LS4 03.17-10/11 Resolusjoner	
LS4 03.18-10/11 Ettergodkjenning av høringer	
LS4 03.18.01-10/11 Høring: Veiledningstjeneste om opphavsrett for utdanningssektoren	
LS4 03.18.02-10/11 Høring: Europakommisjonens offentlig høring om direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner	
LS4 03.18.03-10/11 Høring: Ny nasjonal folkehelselov	
LS4 03.08.04-10/11 Innspill: Sentre for fremragende utdanning	
LS4 03.19-10/11 Høring: Endringer i studentsamskipnadslovgivningen	
LS4 03.20-10/11 Høring: Forslag til ny plan for bachelor i økonomi og administrasjon	
LS4 03.21-10/11 Høring: Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring	
04 VALG	SIDE 10
LS4 04.06-10/11 Ettergodkjenning av oppnevninger fra NSO	
05 STYRINGSDOKUMENTER	
<i>Ingen styringsdokumenter</i>	
06 INNKOMNE SAKER	SIDE 11
LS4 06.17-10/11 Innstillinger til Landsmøtet 2011	
LS4.06.17.01-10/11 LM1 00.01-11 Godkjenning av innkalling	
LS4.06.17.02-10/11 LM1 00.02-11 Valg av møteledelse	
LS4.06.17.03-10/11 LM1 00.05-11 Godkjenning av tidsplan	

LS4.06.17.04-10/11 LM1 00.06-11 Valg av tellekorps
LS4.06.17.05-10/11 LM1 00.07-11 Valg av redaksjonskomiteer
LS4.06.17.06-10/11 LM1 00.08-11 Godkjenning av delegater
LS4.06.17.07-10/11 LM1 01.01-11 Rapport fra Arbeidsutvalget
LS4.06.17.08-10/11 LM1 01.02-11 Rapport komiteer
LS4.06.17.09-10/11 LM1 02.01-11 Regnskap for Norsk studentorganisasjon
2010
LS4.06.17.10-10/11 LM1 02.03-11 Revisor
LS4 06.18-10/11 NSO-kort

Deltakere på Landsstyremøte 4 10/11

NR	FORNAVN	ETTERNAVN	FRA	ROLLE
1	Nils Kristoffer	Sveen	SiH	LS-representant
2	Helle Amalie	Østensvik	SiS	LS-representant
3	Daniel	Haug Nystad	SiS	LS-representant
4	Kjartan Aleksander	Lunde	SiS	LS-representant
5	Ole Martin	Steien	SiAs	LS-representant
6	Jørgen	Tadvin	OAS	LS-representant
7	Anna	Wergeland	OAS	LS-representant
8	Hendrik	Fuglesang	SiB	LS-representant
9	Anders	Bjørneby	SiB	LS-representant
10	Karen	Oldervik Golmen	SiB	LS-representant
11	Nina	Hem	SiB	LS-representant
12	Anne Marit	Ringvold	SiBu	LS-representant
13	Stian	Jacobsen	SiHa	LS-representant
14	Jon F.	Leiulfsrud	SOPP	LS-representant
15	Johan	Vikan Sævareid	SSiN	LS-representant
16	Lars Ivar	Wæhre	SiNoT	LS-representant
17	Daniel Georg	Weber	SiT	LS-representant
18	Erik	Korsnes	SiT	LS-representant
19	Johanne	Søfting Borch	SiT	LS-representant
20	Ida	Gansmo	SiT	LS-representant
21	Per Martin	Sandtrøen	SiT	LS-representant
22	Camilla	Berg Rindahl	SiTel	LS-representant
23	Caroline	Stranger	SiØ	LS-representant
24	Freddy	Jacobsen	SSH	LS-representant
25	Elise	Ellingsen	SiV	LS-representant
26	Grete	Forsmo	SfS	LS-representant
27	Irene	Bredal	SiA	LS-representant
28	Ole Thomas	Grimslie	SiA	LS-representant
29	Anna Cecilie	Jentoft	SsiB	LS-representant
30	Sigurd	Langseth	SiTø	LS-representant
31	Åsne	Høgetveit	SiTø	LS-representant
32	Aksel Braanen	Sterri	SiO	LS-representant
33	Anders	Rindal	SiO	LS-representant
34	Ingunn	Andvord Sandberg	SiO	LS-representant
35	Kim Orlin	Kantardjiev	SiO	LS-representant
36	Runa	Næss	SiO	LS-representant
37			Valgkrets	LS-representant
38			Valgkrets	LS-representant
39			Valgkrets	LS-representant
40			Valgkrets	LS-representant
41			Valgkrets	LS-representant
42			Valgkrets	LS-representant/vara
43			Valgkrets	LS-representant/vara
50	Anne Karine	Nymoene		AU
51	Ørjan	Arntzen		AU
52	Ingrid	Foss Ballo		AU
53	Eirik	Uthus		AU
54	Kari-Elisabeth	Vambeseth Skogen		AU
55	Julie	Ness		AU
56	Ingjerd	Lindelund		KOK

57	Martin	Sværen		KOK
58	Inge	Carlén		KOK
59	Grete	Roaldseth		KOK
60	Elise Amalie	Løkø		VK
61	Martin	Gustavsen		VK
62	Kari Marte	Bjerke		VK
63	Thea	Indahl Mæhlum		VK
64	Per Anders	Langerød		VK
70			NOKUT	Observatør
71			SO	Observatør
72			LK	Observatør
73	Karen Jaqueline	Contreras Lisperguer	ISU	Observatør
74			SAIH	Observatør
75			IK	Gjest/ politisk komité
76	Mari	Djupvik	VLPK	Gjest/ politisk komité
77			FFPK	Gjest/ politisk komité
80	Torun	Hegre		Ordstyrer
81	Fredrik	Røyseland Andresen		Ordstyrer
82	Sine	Halvorsen		Ordstyrer
83	Daniel	Heggelid-Rugaas		Ordstyrer
84	Janne	Nyhus		Sekretariat
85	Morten	G. Edvardsen		Sekretariat
				Ev andre med inviterte som får observatørstatus – Folk som kommer fordi møtet er åpent trenger ikke å stå her.ing

00 KONSTITUERINGSSAKER

LS4 00.15-10/11 Godkjenning av innkalling

Innstilling fra AU:

Innkallingen godkjennes.

Votering: *Vedtatt*

LS4 00.16-10/11 Godkjenning av saksliste

Innstilling fra AU:

Sakslisten godkjennes.

Votering: *Vedtatt*

LS4 00.17-10/11 Godkjenning av tidsplan

Innstilling fra AU:

Tidsplanen godkjennes.

Votering: *Vedtatt*

Forslag nr:	1	Kapittel og/eller linjenummer:	
Forslagstiller:	Anders Rindal	Valgkrets (initialer):	SiO

	Opprinnelig tekst:
	Tillegg/Endring/Strykning:
	Flytte saken 03.17 Resolusjoner til etter 06.18 NSO-kort.
	Ny tekst:
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>

LS4 00.18-10/11 Godkjenning av møteledelse	
<u>Innstilling fra AU:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • Sine Halvorsen, Torun Hegre, Fredrik Andresen og Daniel Heggelid-Rugaas velges som ordstyrere. • Janne Nyhus og Morten Edvardsen velges til protokollførere. 	
Votering: <i>Vedtatt</i>	

01 RAPPORTER OG ORIENTERINGER

LS4 01.23-10/11 Arbeidsutvalgets rapport	
<u>Innstilling fra AU:</u>	
Arbeidsutvalgets rapport tas til orientering.	
Votering: <i>Vedtatt</i>	

LS4 01.24-10/11 Kontroll- og organisasjonskomiteens rapport	
<u>Innstilling fra AU:</u>	
Kontroll- og organisasjonskomiteens rapport tas til orientering.	
Votering: <i>Vedtatt</i>	

LS4 01.25-10/11 Valgkomiteens rapport	
<u>Innstilling fra AU:</u>	
Valgkomiteens rapport tas til orientering.	
Votering: <i>Vedtatt</i>	

LS4 01.26-10/11 Rapporter fra tillitsvalgte	
<u>Innstilling fra AU:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • NOKUT-representantens rapport tas til orientering. • FKHS, FKL, FKM, FKSV, FKR, FKJ, FKØAs rapporter tas til orientering. 	
Votering: <i>Vedtatt</i>	

LS4 01.27-10/11 Rapport International Students Union	
<u>Innstilling fra AU:</u>	
Ingen rapport	

LS4 01.28-10/11 Rapport SAIH	
<u>Innstilling fra AU:</u>	
SAIHs rapport tas til orientering.	
Votering: <i>Vedtatt</i>	

LS4 01.29-10/11 Protokollsaker	
<u>Innstilling fra AU:</u>	

- Protokoll AU30-AU39 godkjennes.
- Protokoll fra LS3 godkjennes.

Votering: *Vedtatt*

02 ØKONOMI- OG FULLMAKTSSAKER

LS4 02.08-10/11 Økonomirapport

Innstilling fra AU:

Økonomirapporten tas til etterretning.

Votering: *Vedtatt*

03 EVENTUELT, RESOLUSJONER OG UTTALELSER

LS4 03.17-10/11 Resolusjoner

Innstilling fra AU:

Ingen

Votering:

Forslag nr:	1	Kapittel og/eller linjenummer:	
Forslagstiller:	Anders Rindal	Valgkrets (initialer):	SiO
Opprinnelig tekst:			
Tillegg/Endring/Strykning:			
Ny tekst:			
Forslag til resolusjon:			
NSO tar sterk avstand fra Kopinors forslag om tvungent kjøp av digitale kompendier. Forslaget er et angrep på studenters akademiske frihet og gratisprinsippet innenfor høyere utdanning. NSO ber derfor alle studentvennlige krefter å si nei til dette forslaget. Det fins ingen kompromiss i saken om tvangskjøp av pensum.			
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>		

Forslag nr:	2	Kapittel og/eller linjenummer:	
Forslagstiller:	Anne Karine Nymoen	Valgkrets (initialer):	AU
Opprinnelig tekst:			
Tillegg/Endring/Strykning:			
Ny tekst:			
Resolusjonen sendes til UHR, alle UHRs medlemmer, alle medlemslag i NSO og andre relevante parter. Resolusjonen gjøres også tilgjengelig på student.no og andre relevante kanaler.			

Vedtak:	Vedtatt
----------------	---------

LS4 03.18-10/11 Ettergodkjenning av høringer

LS4 03.18.01-10/11 Høring: Veiledningstjeneste om opphavsrett for utdanningssektoren

Innstilling fra AU:
Høringsuttalelsen Veiledningstjeneste om opphavsrett for utdanningssektoren ettergodkjennes.

Votering: *Vedtatt*
Høringen ligger i vedlegg 1

LS4 03.18.02-10/11 Høring: Europakommisjonens offentlige høring om direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

Innstilling fra AU:
Høringsuttalelsen Europakommisjonens offentlige høring om direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner ettergodkjennes.

Votering: *Vedtatt*
Høringen ligger i vedlegg 2

LS4 03.18.03-10/11 Høring: Ny nasjonal folkehelselov

Innstilling fra AU:
Høringsuttalelsen Ny nasjonal folkehelselov ettergodkjennes.

Votering: *Vedtatt*
Høringen ligger i vedlegg 3

LS4 03.18.04-10/11 Innspill: Sentre for fremragende utdanning

Innstilling fra AU:
Innspillene til Sentre for fremragende utdanning ettergodkjennes.

Votering: *Vedtatt*
Høringen ligger i vedlegg 4

LS4 03.19-10/11 Høring: Endringer i studentsamskipnadslovgivningen

Innstilling fra AU:
Høringsuttalelsen til Endringer i studentsamskipnadslovgivningen vedtas.

Votering: *Vedtatt*
Høringen ligger i vedlegg 5

LS4 03.20-10/11 Høring: Forslag til ny plan for bachelor i økonomi og administrasjon

Innstilling fra AU:
Høringsuttalelsen Forslag til ny plan for bachelor i økonomi og administrasjon vedtas.

Votering: *Vedtatt*
Høringen ligger i vedlegg 6

LS4 03.21-10/11 Høring: Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Innstilling fra AU:
Høringsuttalelsen til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring vedtas.

Votering: *Vedtatt med endringer*
Høringen ligger i vedlegg 7

Forslag nr:	1	Kapittel og/eller linjenummer:	9
Forslagstiller:	Eirik Uthus	Valgkrets (initialer):	AU
	Opprinnelig tekst:		
	Tillegg:		
	Godkjenning av utdanning er fortsatt en stor utfordring for norske og europeiske studenter. NSO vil peke på at Bologna- Follow-Up-Group har nedsatt en egen arbeidsgruppe på "recognition", som svar på disse utfordringene og at tematikken omkring godkjenning/ innpass av utenlandsk utdanning fortsatt er et sentralt hinder for studentmobilitet. Ved å implementere NKR og relaterer denne til EQF vil dette være et viktig hjelpemiddel for norske studenter som ønsker å innpasse eller få godkjent utenlandsk utdanning eller kvalifikasjoner.		
	Ny tekst:		
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>		

Forslag nr:	2	Kapittel og/eller linjenummer:	22
Forslagstiller:	Eirik Uthus	Valgkrets (initialer):	AU
	Opprinnelig tekst:		
	Tillegg:		

	<p>Denne utfordringen har blitt særlig aktuell ettersom man i Norge har valgt en fremgangsmåte hvor det har blitt utarbeidet delrammeverk som siden skal harmoniseres inn i ett helhetlig rammeverk. De ulike delrammeverkene har ikke i tilstrekkelig grad sett hen til det allerede fastsatte rammeverket for høyere utdanning og det synes ikke som progresjon mellom nivåer i stor nok grad følges opp i de konkrete beskrivelsene.</p> <p>NSO vil særlig problematisere bruken av delkvalifikasjoner, som enkelte har tatt til orde for. NSO er grunnleggende skeptisk til å beskrive formelle kvalifikasjoner i rammeverket, som ikke eksisterer i det norske utdanningssystemet. Rammeverket skal beskrive praksis, ikke åpne opp for nye områder som skal inngå som formelle nivåer i rammeverket. Avbrutt utdanning er etter NSO sitt syn ikke et formelt nivå i utdanningssystemet og bør derfor ikke belønnes med en formell kvalifikasjon. Dersom en åpner opp for dette på videregående- og grunnskolenivåene skaper dette en skjevhet i rammeverket. Særlig med tanke på at det ikke er åpnet opp for undernivåer for høyere utdanning (noe NSO er enig i at ikke skal inngå i rammeverket) blir det vanskelig å se at det skal eksistere to ulike prinsipper for beskrivelser av kvalifikasjoner i rammeverket.</p> <p>Avslutningsvis ønsker NSO å påpeke hvordan det foreslåtte NKR kan være verktøy for opptak, godkjenning og innpassing av realkompetanse. Ved å ha tydelige beskrivelser for kompetanse og hvordan disse relaterer seg til formelle kvalifikasjoner blir det lettere å foreta realkompetansevurderinger. NSO er tilhenger av gode og effektive realkompetansevurderinger og har lyst til å påpeke at behovet for slike er økende i et stadig mer kunnskapsintensivt arbeidsliv.</p>
	Ny tekst:
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>

Forslag nr:	3	Kapittel og/eller linjenummer:	31
Forslagstiller:	Eirik Uthus	Valgkrets (initialer):	AU
	Opprinnelig tekst:		
	Tillegg:		
	NSO vil understreke at dette ikke er et forsøk på å nedvurdere fagskoleutdanning, tvert imot, men at det foreliggende rammeverket forutsetter inngående kjennskap til norske forhold for å se hvordan progresjon er imellom de ulike nivåene. Dette er problematisk i en kontekst hvor utdanning på tvers av landegrensar blir stadig viktigere		
	Ny tekst:		

Vedtak:	<i>Vedtatt</i>

Forslag nr:	4	Kapittel og/eller linjenummer:	33
Forslagstiller:	Eirik Uthus	Valgkrets (initialer):	AU
Opprinnelig tekst:			
Tillegg:			
NSO vil peke på at denne visningen i større grad reflekterer hvordan det norske utdanningssystemet faktisk fungerer. Dette bidrar også til at det blir lettere å lese progresjon imellom de relevante nivåene fag- og yrkesopplæring -> fagskole, og generell studiekompetanse -> Bachelorgrad			
Ny tekst:			
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>		

Forslag nr:	5	Kapittel og/eller linjenummer:	61
Forslagstiller:	Eirik Uthus	Valgkrets (initialer):	AU
Opprinnelig tekst:			
Tillegg:			
Tillegg fra "... når som helst under utdanningen"			
Ny tekst:			
I enda større grad. NSO vil peke på at det nå utarbeides læringsutbyttebeskrivelser for kurs og emner. Studenter kan dermed ved hjelp av en karakterutskrift og læringsutbyttebeskrivelserne dokumentere hvilken kompetanse vedkommende besitter. Dette kan også gjelde for videregående opplæring ved dokumentasjon som karakterer eller læreplaner, slik at det ikke er nødvendig med et eget nivå for grunnkompetanse.			
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>		

04 VALG

LS4 04.06-10/11 Ettergodkjenning av oppnevninger
Innstilling fra AU: <ul style="list-style-type: none"> • Landsstyret ettergodkjenner Espen Dragstmo (UiB) som NSOs representant i KDs arbeidsgruppe for juridiske fag til arbeidet er ferdigstilt. • Landsstyret ettergodkjenner Mari Helen Varøy (UiO), Martin Gustavsen (NTNU), William Graham (HiO) og Helene Løvseth (HiVe) som NSOs

representanter i klagenemda for Samordna Opptak i perioden 01.02.2011 – 31.01.2013.

- Landsstyret ettergodkjenner Eirik Uthus (HiST) som NSOs representant i NOKUTs komité for årets utdanningspris til arbeidet er ferdigstilt.
- Landsstyret ettergodkjenner Karoline Holstad (UiB) som leder av Komité for samfunnsvitenskaplige fag i NSO.
- Landsstyret ettergodkjenner Hege Soknes (DMMH), Trine Oftedal (UiS), Hilde N. Riise (HiB), Italo Profeti (UiT), Janne Hasle Langer (HiVo) og Torstein Nielsen Hole (HiB) som NSOs representanter til faggrupper i rammeplanarbeidet.
- Landsstyret ettergodkjenner Ane Krogsæter Aarre (UiO) som NSOs representant i styringsgruppa for reformering av lærerutdanningene trinn 8 – 13.
- Landsstyret ettergodkjenner Karen Oldervik Golmen (UiB), Ørjan Arntzen (HiT), Runa Næss thomassen (vara, UiO) og Lars Ivar Wæhre (vara, HiNT) som NSOs representanter i Komiteen for kjønnsbalanse i forskning.

Votering: *Vedtatt*

05 STYRINGSdokumenter

Ingen styringsdokumenter ble behandlet.

06 INNKOMNE SAKER

LS4 06.17-10/11 Innstillinger til Landsmøtet 2011

LS4 06.17.01-10/11 LM1 00.01-11 Godkjenning av innkalling

Innstilling fra AU:

- Innkallingen godkjennes

Votering: *Vedtatt*

LS4 06.17.02-10/11 LM1 00.02-11 Valg av møteledelse

Innstilling fra AU:

- Daniel Heggelid-Rugaas, Fredrik Andresen, Sine Halvorsen og Torun Hegre velges som ordstyrere på Landsmøtet 2011.
- NSOs sekretariat fører protokoll.

Votering: *Vedtatt*

LS4 06.17.03-10/11 LM1 00.05-11 Godkjenning av tidsplan

Innstilling fra AU:

- Innstillingen godkjennes

Votering: *Vedtatt med endringer*

Forslag nr:	1	Kapittel og/eller linjenummer:	22-24
Forslagstiller:	Anders Rindal	Valgkrets (initialer):	SiO
	Opprinnelig tekst:		
	Tillegg/Endring/Strykning:		
	Organisasjonserklæring kuttes med 45 min. Arbeidsprogram kuttes med 30 min. Møtet slutter 1,25 time før, kl. 22:15.		
	Ny tekst:		

Vedtak:	<i>Vedtatt</i>

Forslag nr:	2	Kapittel og/eller linjenummer:	
Forslagstiller:	Anders Rindal	Valgkrets (initialer):	SiO
Opprinnelig tekst:			
Tillegg/Endring/Strykning:			
Innstilling til AU kl. 08:00 lørdag Ny frist for opprettholdelse AU-valg – 12:00 Lørdag			
Ny tekst:			
Vedtak:			
<i>Vedtatt</i>			

Forslag nr:	3	Kapittel og/eller linjenummer:	
Forslagstiller:	VK	Valgkrets (initialer):	
Opprinnelig tekst:			
13:30 – 13:45 VKs innstilling til øvrige valg 13:45 – 14:45 Hilsningstaler 14:45 – 15:30 Regnskap for NSO			
Tillegg/Endring/Strykning:			
13:30 – 14:30 Hilsningstaler 14:30 – 15:15 Regnskap 15:15 – 15:30 VKs innstilling til øvrige valg			
Ny tekst:			
Vedtak:			
<i>Vedtatt</i>			

LS4 06.17.04-10/11 LM1 00.06-11 Valg av tellekorps
<u>Innstilling fra AU:</u>
<ul style="list-style-type: none"> Til tellekorps 1 velges: Lise Lund (HiB), Lars Kristian Holgersen (NTNU), Julie Ness (AU), Anne Karine Nymoene (AU), Anna Cecilie Jentoft (UiN), Johan Vikan Sævereid (HiN), Lars Ivar Wæhre (HiNT), Stian Jakobsen (HiH), Ole Thomas Grimslie (UiA), Daniel H. Nystad (UiS) og Karen O. Golmen (UiB). Til tellekorps 2 velges: Elise Ellingsen (HVE), Marie G. Rolandsen (NTNU), Freddy Jakobsen (HSH), Nina Hem (UiB), Jon Ivar Kjensli (NHH), Ørjan Arntzen (AU), Daniel G. Weber (HiST), Grethe Forsmo (HVO), Anne Marit Ringvold (HiBu), Cahtrine Lie (HiO), Caroline Stranger (HiØ) og Irene Bredal (UiA).
Votering: <i>Vedtatt med endringer</i>

Forslag nr:	1	Kapittel og/eller linjenummer:	52
Forslagstiller:	Freddy Jacobsen	Valgkrets (initialer):	HSH
Opprinnelig tekst:			
Til tellekorps 2 velges: (...) Freddy Jacobsen (HSH)			
Tillegg/Endring/Strykning:			
Strykning Grunnet sykdom blir han delegat			
Ny tekst:			
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>		

Forslag nr:	2	Kapittel og/eller linjenummer:	52
Forslagstiller:	Anne Karine	Valgkrets (initialer):	AU
Opprinnelig tekst:			
Tillegg/Endring/Strykning:			
Endre: "Elise Ellingsen (HVE)"			
Ny tekst:			
Ingrid Foss Ballo (AU)			
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>		

Forslag nr:	3	Kapittel og/eller linjenummer:	46
Forslagstiller:	Ole Martin Steien	Valgkrets (initialer):	SiÅs
Opprinnelig tekst:			
Ole Thomas Grimsli UiA			
Tillegg/Endring/Strykning:			
Ny tekst:			
Ole Martin Steien UMB			
Vedtak:	<i>Vedtatt/ Avvist</i>		

LS4 06.17.05-10/11 LM1 00.07-11 Valg av redaksjonskomiteer

Innstilling fra AU:

- Til redaksjonskomité for arbeidsprogrammet velges: Amund Aarvelta (NTNU), Karl Hans Braut (HiB), Jonas Østvik (HVO), Stine Dalby (HiO) og Madeleine Tennebekk (NHH).
- Til redaksjonskomité for organisasjonserklæringen velges: Robbie Tempesta (HiT), Erik Falster (UiT), Rolf Erling Angelsen (HiST), Bjørg Bakke (UiB) og Camilla Salfatte (HSH).
- Til redaksjonskomité for plattform for organisering og dimensjonering av

høyere utdanning velges: Wenche Danielsen Åsheim (UiO), Jostein Ask Mathisen (HiBu), Maud-Bianca Kind Hafstad (HH), Morten Rønne (UiS) og Elisabeth Erikstad (UiN)

Votering: *Vedtatt*

LS4 06.17.06-10/11 LM1 00.08-11 Godkjenning av delegater

Innstilling fra AU:

- Landsmøtet godkjenner delegater som er rapportert inn i henhold til gjeldende frister.
- Landsmøtet godkjenner delegater som er rapportert inn etter gitt frist.
- Landsmøtet godkjenner ikke delegater som ikke er rapportert inn på angitt skjema.

Votering: *Vedtatt (endringsforslagene har ingen skriftlig betydning på innstillingen)*

Forslag nr:	1	Kapittel og/eller linjenummer:	
Forslagstiller:	Caroline Stranger	Valgkrets (initialer):	SiØ
Opprinnelig tekst:			
Tillegg/Endring/Strykning:			
Det innstiller på en ekstra varadelegat fra Høgskolen i Østfold			
Ny tekst:			
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>		

Forslag nr:	2	Kapittel og/eller linjenummer:	
Forslagstiller:	Lars Ivar Wæhre	Valgkrets (initialer):	HiNT
Opprinnelig tekst:			
Tillegg/Endring/Strykning:			
Janne Kristine Jenssen innstilles som varadelegat for Christine Berger			
Ny tekst:			
Vedtak:	<i>Vedtatt</i>		

LS4 06.17.07-10/11 LM1 01.01-11 Rapport fra Arbeidsutvalget

Innstilling fra AU:

- Rapporten tas til orientering.

Votering: *Vedtatt*

LS4 06.17.08-10/11 LM1 01.02-11 Rapport komiteer

Innstilling fra AU:

- Rapportene tas til orientering.

Votering: *Vedtatt*

LS4 06.17.09-10/11 LM1 02.01-11 Regnskap for Norsk studentorganisasjon 2010
Innstilling fra AU: <ul style="list-style-type: none"> • Regnskapet for 2010 godkjennes.
Votering: <i>Vedtatt</i>

LS4 06.17.10-10/11 LM1 02.03-11 Revisor
Innstilling fra AU: <ul style="list-style-type: none"> • H.C. Andersen & CO AS velges som revisor for Norsk studentorganisasjon.
Votering: <i>Vedtatt</i>

LS4 06.18-10/11 NSO-kort
Innstilling fra AU: <ul style="list-style-type: none"> • NSO skal utrede mulighetene for å tilby et studentkort i samarbeid med ISIC. • AU skal komme tilbake til Landsstyret med et utkast til avtale hvor LS tar en avgjørelse på om en ønsker et NSO-kort. Saken skal inneholde en distribusjonsplan og avklare etiske og økonomiske spørsmål. • Landsstyret ber om at saken behandles innen utgangen av LS-perioden 2011/2012.
Dissens: <ul style="list-style-type: none"> • NSO skal ikke tilby et NSO-kort til sine medlemmer.
Votering: <i>Flertallsinnstillingen: avvist</i> <i>Mindretallsinnstillingen: vedtatt</i>

PERMISJONSSØKNADER

Ingen permisjonssøknader.

PROTOKOLLTILFØRSLER

Ingen protokolltilførsler.

VEDLEGG

Vedlegg 1 SAK: LS4 03.18.01-10/11 Høring: Veiledningstjeneste om opphavsrett for utdanningssektoren

NSO takker for muligheten til å komme med innspill på høringen om veiledningstjeneste om opphavsrett for utdanningssektoren.

Overordnede kommentarer

NSO mener det er positivt at det opprettes en slik veiledningstjeneste om opphavsrett for utdanningssektoren, og mener at det er et reelt behov for en slik tjeneste.

NSO mener det bør være integrert juridisk kompetanse i et slikt veiledningstilbud, og ønsker derfor primært at en høyere utdanningsinstitusjon tar på seg ansvaret for organisering av en slik tjeneste.

Konkrete kommentarer/teknisk gjennomføring

Veiledningstjenesten bør relatere seg både til grunn- og videregående utdanning og høyere utdanning. Det virker her mest hensiktsmessig at disse rent praktisk er på samme nettsted, men med hvert sitt område på dette felles nettstedet. Dette for å unngå at man må å drifte og designe to ulike nettsteder, noe som ville vært en ulempe rent økonomisk. Det vil også være en fordel med

tanke på at man dermed får ett felles nettsted å henvende seg til, noe som gjør det enklere å formidle og profilere nettstedet.

Man bør ha eksempler på avtaler for deling av materiale, men det må være tydelig at disse bare er et utgangspunkt, og ikke en nødvendig standard. Konsekvensene av kontraktene slik de blir formulert må også være tydelige.

Det bør vurderes å integrere en "studentportal" eller studentressursside som kan relatere seg til opphavsrett og problemstillinger knyttet til fusk. Dette kan bidra ytterligere til en god bruks- og delingskultur i tråd med gjeldende lov- og avtaleverk.

Organisering av tjenesten og juridisk kompetanse

Når det gjelder selve organiseringen av tjenesten, mener NSO at dette kan løses på flere måter. NSO ser som de to mest relevante alternativene enten at en av de høyere utdanningsinstitusjonene får ansvaret for organisering eller at Norgesuniversitetet får denne oppgaven. NSO ønsker primært førstnevnte forslag.

Dersom en høyere utdanningsinstitusjon får ansvar for å organisere en slik tjeneste, må det være forutsatt at de selv ønsker å ta et slikt ansvar. Det må i så tilfelle sikres at prosjektet har legitimitet i hele utdanningssektoren, ved at innholdet i tjenesten henvender seg til hele sektoren og at relevante aktører blir hørt i forhold til deres konkrete behov når det gjelder innholdet i en slik veiledningstjeneste. En ulempe ved en slik organisering kan være hensynet til grunn- og videregående utdanning. NSO ser for seg at dette løses ved god kontakt og samarbeid med relevante aktører innenfor disse utdanningene. Dersom en høyere utdanningsinstitusjon får ansvaret, vil det kunne være mulig med integrert juridisk kompetanse uten å leie inn kompetanse eksternt. Fordelen med å bruke integrert juridisk kompetanse vil være at juristene er vitenskapelig ansatte og kan inneha førstehåndskunnskap om en del av de problemstillingene som er aktuelle. De vil også i kraft av sin kjennskap til sektoren kanskje kunne gi bedre veiledning for de som skal benytte seg av tjenesten innenfor høyere utdanning. Da forblir også kompetansen om opphavsrettslige problemstillinger på de høyere utdanningsinstitusjonene.

Det andre alternativet er at Norgesuniversitetet tar ansvaret for en slik tjeneste. En fordel her er at Norgesuniversitetet allerede har erfaring med pilotprosjektet. Utfordringen vil da være nærhet til fagmiljøene, og her også særlig hensynet til grunn- og videregående utdanninger. Dette må også her løses gjennom kontakt med relevante aktører, både innen høyere utdanning og innen grunn- og videregående utdanning. Dersom Norgesuniversitetet skal ha ansvar for organiseringen vil det sannsynligvis innebære å leie inn ekstern juridisk kompetanse. Fordelen med en slik løsning kan være at eksterne kan bli oppfattet som mer nøytrale enn de juristene som er i høyere utdanningssektoren. Dette også av særlig hensyn til grunn- og videregående utdanninger.

NSO mener det bør være integrert juridisk kompetanse i et slikt veiledningstilbud, og ønsker derfor primært at en av de høyere utdanningsinstitusjonene tar på seg ansvaret for organisering av en slik tjeneste. NSO mener det er viktig at relevante aktører innen grunn- og videregående utdanninger blir hørt i utformingen av innholdet i tjenesten og man kan også eksplisitt ivareta hensynet til grunn- og videregående utdanninger ved å spesifisere at det skal sikres ressurser til å gi veiledning innenfor denne delen av utdanningssektoren.

ABOUT NUS NORWAY

NUS Norway is the largest national student organization in Norway, representing almost 200.000 students within higher education. The members of NUS Norway are the student democracies at the universities and at the university colleges.

MOBILITY

NUS Norway will primarily comment on the chapter 2.4 about “Facilitating movement of new graduates,” and the questions attached to the chapters. As an introduction we will first make a few comments about mobility within professional studies.

NUS Norway strongly support the idea of mobility within higher education and within the work force of the European countries. This is one of the cornerstones of the Bologna Process. NUS Norway regards the mobility within professional studies as a specific challenge as the studies are more regulated and more protected than other studies.

In general, NUS Norway support the idea of stronger movement within professions. However, we want to point out that a lot the professional studies educate people to professions that have a strong responsibility towards the users, for example in healthcare and education. The users are often people in vulnerable stages of their life. It is important to ensure that the students who come as a student or as a trainee are having the right competences, and that they are in position of doing a practice or a work well. For student mobility this is especially important if it is practice involved.

NUS Norway strongly support the work with mobility in Europe, but point out that the quality for the users must be the most important issue.

COMMENTS ON “2.4 FACILITATING MOVEMENT OF NEW GRADUATES”

Question 7: Do you consider it important to facilitate mobility for graduates who are not yet fully qualified professionals and who seek access to a remunerated traineeship or supervised practice in another Member State?

NUS Norway believes in a strong cooperation with countries that have similar systems as it is easier to gain knowledge and competence that are important for the graduates. However, we do think it is important to work with the education systems to make it easier to have mobility within education, and the European qualification framework is important for the mobility of students and trainees.

Inside the European Economic Area it could be considered if the legislations in different countries can be harmonized to promote more mobility. Often the work fields of professionals are, and must be, protected by law. This is important for the quality of the users. Possibilities to harmonize the national systems to make a more transparent systems without lowering the quality of the users, should be addressed. However it is still important to see that the professionals have different areas

and work in different countries, and it would only be possible to harmonize elements of the national systems.

NUS Norway want to emphasize that the mobility should promote knowledge and experience. This also means that the member states should promote good systems for mobility, and secure financing for the students and professionals who want to be mobile. Mobility should not only be offered to students and professionals that are in the economic position to be mobile, but it should be a possibility to all students and all professionals.

Question 8: How should the home Member State proceed in case the professional wishes to return after a supervised practice in another Member State?

If the competence and knowledge after the practice are reaching the same demands in both member states there should be good systems to validate the education and the practice to promote access to the work force or to further studies.

If the member state demands a different competence or a higher level of education it is important that the student are aware of this before going to another state for practice. There could be parts of the practice that could be validated. In these cases there could be developed systems in the different states to add the qualifications that are missing. This will promote mobility and secure the competence of the professionals.

Vedlegg 3 SAK: LS4 03.18.03-10/11 Høring: Ny nasjonal folkehelselov

Norsk studentorganisasjon (NSO) takker for muligheten til å bli hørt. Våre innspill følger under.

Nasjonal helseplan

Det er vanskelig å si seg uenig i hovedpunktene og helheten i forslag til ny nasjonal helseplan. Det er positivt at departementet tar tak i utfordringene i helse- og sosialfagsutdanningene slik at studentene får en utdanning som gir nødvendig kompetanse til å jobbe i fremtidens helsetjenester. Utdanningene må revideres sammen med, og helst i forkant av, endringer i sektoren, slik at nyutdannede kan gå ut i arbeidslivet etter endt utdanning som gode og oppdaterte profesjonsutøvere som har noe å tilføre sektoren.

Ny kommunal helse- og omsorgslov

Helse- og sosialsektorens utdanningsansvar må klargjøres enda tydeligere. Et samarbeid er viktig for kompetanseutvikling, og for at utdanningssektoren hele tiden skal være oppdatert på behov for og krav til nyutdannet arbeidskraft. Utdanningsansvaret vil i særlig grad gjelde praksisstudier. Praksisstudier utgjør for de aller fleste helse- og sosialfagsutdanningene en stor del av utdanningen. Det gjør at en er avhengig av tilstrekkelig mange og gode nok praksisplasser. Det er i dag et problem at det er mangel på praksisplasser, slik at man ikke kan luke ut de som ikke holder høy nok kvalitet. Det må også, i tillegg til å lovfeste plikten til å bidra, gjøres attraktivt å ha studenter i praksis. Kommunene må bidra til forskning og kunnskapsutvikling.

Det må legges til rette for økt tverrfaglighet og samarbeid, slik at man får utnyttet de ulikes kompetanse på en best mulig måte. Det er også behov for både bredde- og spisskompetanse i helse- og sosialsektoren. Dette må reflekteres i utdanningssystemet. Det må være rom for å øke

spisskompetansen uten at dette skal gå ut over breddeutdanningene. Det er et generelt behov for mer kunnskap og forskning, men også for flere hender "på gulvet". Det er viktig at en ser verdien i bachelorgraden som en selvstendig utdanning og det må kontinuerlig arbeides for kvalitet i bachelorutdanningene.

Det er også viktig at man legger til rette for å få nyutdannede inn i arbeidslivet. Helse- og sosialsektoren er en sektor med mye bruk av deltid. Når studenter skal velge sin utdanning må helse- og sosialsektoren fremstå som en attraktiv sektor å jobbe i. Dette innebærer at det må være reelle muligheter for fast fulltidstilsetting etter endt utdanning til en lønn man kan leve av. Lovverket må sikre at brukes av deltidsstillinger reduseres, og helseforetak og kommuner må forhindres i å basere seg på ekstravakter for å fylle opp turnusene.

I tillegg mener vi det må vurderes sterkt om annen kriminalitet enn sedelighet skal omfattes av politiattest. I yrkene som omfattes av politiattest kan grove eller gjentatte rus- og voldsdømmer være like graverende som sedelighet. Rus og vold vil også være omfattet av skikkethetsvurdering, slik at å inkludere dem i en politiattest vil være en videreføring av skikkethetsvurderingen inn i arbeidslivet. Dette vil gi en enda større mulighet for å forhindre uskikket helse- og sosialfagspersonell.

Ny folkehelselov

NSO stiller seg udelt positive til et sterkere forebyggende perspektiv i helse- og sosialtjenestene. Dette må selvsagt også implementeres i utdanningene. Det må også sterkere insentiver til for å gjøre det lønnsomt å drive forebyggende helsearbeid, da dagens finansieringssystem i for stor grad belønner kurative fremfor forebyggende tiltak.

Med vennlig hilsen

Anne Karine Nymoen

Leder

Vedlegg 4 SAK: LS4 03.08.04-10/11   Innspill: Sentre for fremragende utdanning

NSOS KOMMENTARER

NSO takker for muligheten til å gi innspill til NOKUT i forkant av styrebehandlingen av denne saken. Vi er godt fornøyde med retningslinjene for sentrene, og mener at både kravene og retningslinjene for sentrene er gode, og at tildelingskriteriene er hensiktsmessige.

Studentmedvirkning

NSO mener likevel at studentmedvirkningen i sentrene og i tildelingsrunden kunne kommet bedre frem. I forhold til kapittel 4.2 om vurdering av søknadene er det et ønske fra NSO om at studenter skal være en del av den internasjonalt sammensatte ekspertgruppen. Vi anerkjenner at det kan være enkelte praktiske utfordringer knyttet til å skaffe internasjonale studenteksperter, men ønsker å poengtere at NSO mer enn gjerne vil være behjelpelig med å utarbeide gode rutiner for å finne slike eksperter.

Vi mener også at søknadene burde inneha et element som sikrer studentmedvirkning i selve sentrene. Studentmedvirkningen bør både skje på fagnivå og på styringsnivå i sentrene. Siden institusjonene er organisert forskjellig ser vi viktigheten av å ha en fleksibilitet i hvordan sentrene skal organiseres. Derfor er vi enig i at det ikke er hensiktsmessig at en utformer nasjonale krav til organisering, men at det bør være opp til hvert senter å vurdere ut fra den øvrige styringsstrukturen i institusjonen. Allikevel vil vi påpeke at i den grad sentrene får egne styrer bør disse som et minimum oppfylle universitets- og høyskolelovens krav om 20 prosent studentrepresentasjon.

Dersom sentrene er lagt under fakultetsstyrer/avdelingsstyrer eller andre styrer på institusjonen bør en finne andre måter som ivaretar studentmedvirkning i sentrene. Det er mange måter å gjøre dette på, et eksempel kan være å sette ned en referansegruppe. NSO ønsker ikke å peke på at det finnes en bestemt måte som er foretrukket, men mener at søknadene aktivt må ta stilling til studentmedvirkning. Studentmedvirkning må ha som mål å styrke både sentrenes forankring i de lokale studentdemokratiene, men også styrke kvaliteten på sentrene.

Utdanningskvalitet

Et av de viktigste kriteriene for sentrene er å dokumentere utdanningskvalitet i eksisterende utdanninger. Hvordan en skal måle og vurdere utdanningskvalitet er et svært spennende arbeid som NSO arbeider kontinuerlig med. Hva som definerer god utdanningskvalitet kan variere fra fagretning til fagretning, men det er grunn til å tro at det finnes noen fellesnevner. NSO vil oppfordre NOKUT til å være med og skape gode prosesser rundt å frembringe forståelse av hva god utdanningskvalitet er. NSO bidrar gjerne i et slikt arbeid.

Vi håper innspillene til blir tatt til etterretning, og stiller oss bak dokumentet slik det foreligger. Lykke til med det videre arbeidet.

Vedlegg 5 SAK: LS4 03.19-10/11 Høring: Endringer i studentsamskipnadslovgivningen

Norsk studentorganisasjons (NSO) takker for muligheten til å komme med innspill til høringen om endringer i studentsamskipnadslovgivningen. Loven om studentsamskipnader er en viktig lov for å ivareta velferden til studenter i Norge, og endringer i denne kan derfor medføre store konsekvenser for studentene.

NSO er godt kjent med rapporten om gjennomgangen av studentsamskipnadene som dannet grunnlaget for disse lovendringsforslagene. NSO ønsker å påpeke at rapporten, som ble levert av BDO Noraudit, i størst grad fokuserte på noen få enkelttilfeller, heller enn å se på den generelle normen som viser at det storer flertallet av studentsamskipnadene er veldrevne. Vi ser at departementet har sett behov for å styrke sin rolle for å sikre forsvarlig drift av alle studentsamskipnader i landet for å styrke studentvelferden. NSO mener at departementet i dag har virkemidler som ikke er benyttet, og av den grunn ser vi ikke behov for omfattende endringer i lovverket. Vi er sterkt uenig i flere av endringsforslagene, samtidig som vi er usikre på om de oppnår ønsket effekt for departementet. Spesielt ser vi på forslagene om kvalifisert flertall og hjemmel til å avsette styret som klare brudd på brukerstyringsprinsippet. Det er viktig å minne om at en studentsamskipnad formelt sett er et eget rettssubjekt og er ikke eid av departementet.

Kontinuitet ved innlemming i en studentsamskipnad

§ 2 i loven - Kontinuitetsprinsippet

NSO støtter forslaget om at innlemming av studentboligstiftelser og heleide AS i studentsamskipnader skal gjennomføres med kontinuitet. Etter NSOs mening skal studentsamskipnadene være hovedtilbyder av studentboliger, mens private aktører kun skal være et supplement. Med bakgrunn i dette stiller NSO seg meget positivt til at departementet ønsker å tilrettelegge for at private studentboliger lett kan innlemmes i studentsamskipnadenes boligportefølje.

Adgang til å tilby tjenester til andre enn studenter

§ 3 i loven – Tjenester til andre enn studenter

NSO mener at studentsamskipnadene skal ha høy grad av selvstyre til å tilpasse velferdstilbudet til lokale forhold. Vi mener også at studentsamskipnadene skal ha mulighet til å drive eksternt virksomhet rettet mot andre enn studenter, dersom dette bidrar til at velferdstilbudet blir bedre for studentene. En eventuell inntjening fra annen virksomhet skal tilfalle studentvelferden. NSO slutter seg derfor til intensjonen i departementets forslag om å lovfeste at tilbud utover tjenester til studentene skal gå med overskudd og komme studentvelferden til gode. Likevel ønsker vi å påpeke at selv med denne lovfestingen kan det være problematisk å håndheve eventuelle sanksjoner i praksis.

Det ligger alltid en usikkerhet i oppstarten av og driften av ulike tjenester og en risikoen er det aldri fullt ut mulig å ta høyde for. NSO tror også at alle studentsamskipnadsstyrene handler med de beste intensjoner; å oppnå et best mulig velferdstilbud for sine studenter. I tilfeller hvor dette likevel ikke oppnås, anser vi det som lite hensiktsmessig å benytte seg av sanksjoner som for eksempel inndragelse av tilskudd. NSO mener at departementet må gå i dialog med den enkelte studentsamskipnad hvor målet om best mulig studentvelferd ikke blir overholdt for å bistå med rådgivning. På denne måten kan studentsamskipnaden komme seg på rett spor igjen. Dette tror NSO i større grad vil oppfylle vårt felles mål om å sikre studentvelferden til alle studenter i Norge.

§ 8 i forskriften – fokus på studentenes velferd

Departementet foreslår videre, i sammenheng med overnevnte forslag til ny § 3 i loven, å presisere i forskrift at det er styrets ansvar å vurdere omfanget av kommersiell aktivitet og om slik aktivitet kan føre til at fokus på studentenes velferd forsvinner, samt vurdere økonomisk risiko. NSO støtter også her departementets intensjon om at det er studentenes velferd studentsamskipnadene skal fokusere på og som er deres ansvar og hovedoppgave. Likevel ønsker vi å påpeke, som til overnevnte forslag, at de foreslåtte sanksjonsmulighetene er problematiske.

Departementet lister her opp inndragning av tilskudd, sammenslåing eller nedleggelse av studentsamskipnaden, eller at styret avsettes som mulige sanksjoner. Som tidligere mener vi at dialog mellom departementet og styret i den enkelte studentsamskipnad vil ha en bedre effekt enn de sanksjonene som blir foreslått i høringen. Målet må være at studentenes velferd skal sikres. Inndragning av tilskudd og/ eller nedleggelse av studentsamskipnader vil føre til en forverring av velferdstilbudet. Sammenslåing eller eventuelt innlemmelse av en studentsamskipnad i en annen kan vi godta som en sanksjon dersom det kun benyttes som absolutt siste utvei etter god dialog og rådgivning fra departementet samt en større utredning av de eventuelle konsekvensene. Forslaget om at departementet skal kunne avsette styret kommer vi tilbake til.

Styrets sammensetning og størrelse

§ 6-1 i loven – Styreinnstruks

Departementet foreslår her å lovfeste at studentsamskipnadene skal fastsette en styreinnstruks etter aksjeloven § 6-23. I samskipnadsloven i dag står det i § 6-5 at reglene i aksjeloven § 6-1 til 6-34 gjelder for styret og daglig leder i studentsamskipnaden så langt det passer. NSO anser den foreslåtte presiseringen derfor overflødig, siden dette allerede er lovfestet. For øvrig har vi ingen innvendinger mot det faktum at styrene skal fastsette styreinnstruks.

§ 6-5 i loven – Krav om kvalifisert flertall

NSO er svært uenig i departementets forslag om å kreve kvalifisert flertall (2/3) for styrebeslutninger i saker av "uvanlig art eller stor betydning". Dette er et forslag som vil utvanne og overkjøre brukerstyringen som har vært et overordnet prinsipp helt siden den første studentsamskipnaden (SiO) startet sin virksomhet i 1939. På den tiden var studentene og kollegiet enige om at et obligatorisk medlemskap måtte medføre at studentene selv hadde ansvaret for styringen av studentsamskipnade. Departementet påstår i høringen at dette forslaget ikke vil gå på bekostning av brukerstyringen da studentene fortsatt har anledning til å ha flertallet i styret. NSO mener at prinsippet om brukerstyring er at studentene skal ha råderett over egen velferd, hvilket studentene blir fratatt om det stilles krav til kvalifisert flertall. Dette forslaget gir ansatte og representantene fra utdanningsinstitusjonene langt større makt ved at de alltid kan få det siste ordet i store og viktige saker.

Departementet skriver: "Krav om simpelt flertall kan representere en risiko i en forsvarlig forvaltning av studentsamskipnadene der beslutningene som skal treffes er særlig krevende."

NSO oppfatter forslaget som at departementet ser på studentflertallet som en risiko for dårlige vedtak. Et styreverv er et verv med mye ansvar, og det er ingenting som tyder på at vervet ikke tas på alvor. Det er også svært uklart hva som skjer dersom styrene faktisk ikke oppnår 2/3 flertall, og dette forslaget kan i ytterste konsekvens føre til at styrene ikke får gjort vedtak i viktige saker.

Et forslag om å utvide flertallskravet i styret har aldri tidligere vært drøftet i arbeidet med studentsamskipnadslovgivningen. I BDO Nordaudit sin gjennomgang pekes det på at studentenes beslutningsmyndighet ved simpelt flertall i styret bør evalueres. Det er derimot ikke gjort noen nærmere vurdering av konsekvensene av et slikt forslag i rapporten.

Høringen bærer preg av at departementet ønsker å frata styrene sin myndighet, fremfor å fokusere på kjernen av problemet som er kompetanse i styrearbeid. NSO vil på det sterkeste oppfordre departementet til å finne konstruktive løsninger. NSO mener at en nasjonal opplæring, og en tett dialog kan løse mange av utfordringene.

§ 6-4 i loven – Unntak fra bestemmelse

Departementet foreslår at studentsamskipnadene skal unntas bestemmelsen fra aksjelovens § 6-4 tredje ledd. NSO støtter dette forslaget, da erfaringer viser at styrene lett kan vokse seg større og større hvis representasjonen til alle parter skal ivaretas fullt ut. NSO vil uansett påpeke at vi ser det som viktig både at studentene har flertallet, og at de ansatte og utdanningsinstitusjonene er godt representert.

§ 2-1 i forskriften – Styrets størrelse

NSO støtter forslaget om å sette en maksimumsgrense på ni styremedlemmer i studentsamskipnadene, men dette er forutsatt at studentsamskipnadene samtidig unntas fra aksjelovens § 6-4 tredje ledd.

§ 2-5 i forskriften – Krav til styrekompetanse

NSO støtter forslaget om at alle medlemmer av styret skal ha tilstrekkelig styrekompetanse, eller at de skal få slik kompetanse gjennom opplæring. Et styreverv i en studentsamskipnad er en stor og viktig oppgave å ta på seg, og sikring av kompetanseheving og opplæring av representantene ser vi på som utelukkende positivt. Likevel ønsker NSO at departementet her tar ansvaret for utarbeidelsen og gjennomføringen av slik kurs i samarbeid med samskipnadsrådet. NSO tror at denne arenaen vil gi mulighet til god dialog mellom departementet og studentsamskipnadsstyrene samtidig som man gjennom opplæring kan forhindre uheldig styring. NSO ønsker at dette lovforslaget blir klarere og at departementet gjør det meste ut av denne muligheten heller enn å gjennomføre forslagene om kvalifisert flertall og avsetting.

NSO ønsker derfor at departementet vurderer mulighetene for felles nasjonal opplæring for alle studentsamskipnadene. Dette vil lage en arena hvor også styrerepresentantene ser seg i mellom møtes og skaper relasjoner. Dersom det blir opp til den enkelte studentsamskipnad hvordan opplæringen skal foregå, tror vi dette kan fungere meget godt i de studentsamskipnade som i dag er svært velfungerende. Det er derimot en større utfordring for de studentsamskipnadene som har mindre ressurser og som kanskje har vanskeligheter lokalt. Intensjonen med å stille krav til opplæring mener NSO også må innebære et høyere ambisjonsnivå om at alle styrerepresentantene landet over skal inneha eller opparbeide seg den samme grunnkompetansen for å utøve vervet sitt.

Revisor

§ 8 i loven – Felles revisor

NSO støtter i utgangspunktet forslaget om felles revisor for alle studentsamskipnadene. Vi ser det som svært viktig at alle studentsamskipnader har en revisor som er godt kjent med den særegne organisasjonsformen som en studentsamskipnad er.

Departementet begrunner forslaget med at de ønsker bedre kontakt med revisor for å holde kontinuerlig oversikt over økonomistyringen til de ulike studentsamskipnadene. NSO ser intensjonen i departementets ønske, men for NSO er det like viktig å legge til rette for og etablere god dialog mellom den enkelte studentsamskipnad og revisoren.

Videre ønsker vi å påpeke at dagens lovverk åpner for at departementet har tilgang til å godkjenne valg av revisor samt at de kan gi revisor pålegg og instruks. Etter hva vi vet, er ikke dette særlig brukt og for NSO er det uvisst hvorfor departementet ikke forsøker å benytte denne muligheten før en eventuelt endrer lovverket.

Avsetting av styret

§9 i loven – Departementets adgang til å avsette styret i særskilte tilfeller

NSO er svært uenig i forslaget om at departementet skal ha adgang til å avsette hele eller deler av styret i særskilte tilfeller. Dette ble også foreslått i høringen om ny lov i 2007. Den gang ble forslaget møtt med stor skepsis, hvilket førte til at endringen ikke ble vedtatt. For NSO er det vanskelig å forstå hvorfor departementet mener forslaget har blitt bedre med tiden.

NSO mener at en rett for departementet til å avsette styret både vil skape uklarheter i ansvars- og maktforholdet mellom studentsamskipnadene og departementet, samt at det vil svekke styrets autoritet og handlingsrom. Som tidligere nevnt er studentsamskipnadene juridisk sett egne rettssubjekt og styret og styreleder er selv juridisk ansvarlig for studentsamskipnaden og dens økonomi. Det er derfor vanskelig å se sammenhengen mellom det personlige ansvaret som pålegges styremedlemmene, og en rett for departementet som svekker styrets myndighet.

Av prinsipielle årsaker er det grunnleggende for NSO at det skal være det samme organet som velger styrerepresentantene som også skal ha enerett på å avsette disse. Vi mener at en rett for departementet til å avsette styrerepresentantene vil umyndiggjøre studentdemokratiene, utdanningsinstitusjonen og de ansatte i studentsamskipnadene som har valgt sine representanter.

Vi vil også stille spørsmål ved hvilke effekter dette forslaget vil få i praksis. Skader som er påført studentsamskipnaden i form av dårlig forvaltning vil i de aller fleste tilfeller være forårsaket av tidligere styremedlemmer, fordi det er nokså rask utskiftning i styrene. Av denne grunn er opplæring og kompetanseheving viktigere virkemidler i forkant, enn avsettelse i etterkant.

Til slutt vil vi påpeke at forslaget om å ta ut styremedlemmer som setter driften i fare etter NSOs syn er meningsløs, fordi skyld aldri kan legges på enkeltpersoner, da vedtak uansett fattes av et flertall, eller ved konsensus i styret.

Annen lovgivning

§ 11 i loven – Forholdet til annen lovgivning

NSO støtter forslaget om at studentsamskipnader som gruppe ikke er å regne som et offentligrettslig organ og derfor skal unntas fra arkivloven, lov om målbruk i offentlig tjeneste samt offentlighetsloven. Imidlertid ønsker vi at formålet til offentlighetsloven også skal gjelde for studentsamskipnadene. Formålet er beskrevet som å legge til rette for at virksomheten er åpen og gjennomskiktig, for slik å styrke informasjons- og ytringsfriheten, den demokratiske deltagelsen, rettssikkerheten til den enkelte, tillitten til det offentlige og kontrollen fra allmenheten. NSO ser det som svært viktig at driften av enhver studentsamskipnad er åpen for å sikre at eierne – studentene - har mulighet til innsyn og mulighet til å engasjere seg. Terskelen for å unnta saker fra offentligheten må være høy.

Tinglyse heftelser

§ 9 i forskrift om tilskudd til studentboliger – Tinglysing

NSO støtter forslaget om at det skal tinglyses en heftelse på eiendom for å synliggjøre overfor andre at studentsamskipnaden ikke kan pantsette eller selge eiendommen uten samtykke. Dette er forutsatt at forslaget ikke medfører større administrative utfordringer.

Studentboligstiftelser

§ 2 i forskrift om tilskudd til studentboliger – Studentboligstiftelser

Forslaget, som går på å definere hva som menes med en studentboligstiftelse, er uproblematisk. Paragrafen sier i dag: "Tilskudd kan gis til studentsamskipnader og i særlige tilfeller studentboligstiftelser". NSO mener at studentsamskipnadene skal være hovedtilbyder av studentboliger, men at private aktører kan være et supplement. NSO mener at det kun er studentsamskipnader som skal kunne motta tilskudd fra staten til bygging av studentboliger.

Vedlegg 6 SAK: LS4 03.20-10/11 Høring: Forslag til ny plan for bachelor i økonomi og administrasjon

NSO takker for muligheten til å komme med vårt innspill til forslag til ny plan for bachelor i økonomi og administrasjon.

Generelt

NSOs inntrykk er generelt at læringsutbyttebeskrivelsene er veldig gode, men at organiseringen av selve studiet kan virke litt uklart. Hvis målet for denne planen er å samordne bachelorutdanningene i økonomi og administrasjon, så er den for lite konkret og rammene er for løse til at samordningen vil bli optimal. Dette er en anbefalt plan, og da må løpet legges så klart at det ikke kan misforstås. NSO savner noe klart om praksis og en utdyping av hvordan man best får praksis inn i studiet. NSO ønsker også at etikk får en mer tydelig plass som en del av helheten i denne planen, og ikke står usikkert alene som i den foreslåtte planen. Til slutt vil NSO uttrykke en viss skepsis til de foreslåtte kravene til IKT/digital kompetanse, og her gjelder dette særlig de foreslåtte læringsutbyttebeskrivelsene.

Hovedmål

NSO støtter i all hovedsak de beskrivelsene det legges opp til i hovedmålene. NSO savner derimot at etikk ikke dras mer inn i hovedmålet for administrasjonsfag. Etikk er ikke bare viktig for utdanningen og ha som selvstendig fag, men må inkorporeres i de fagene der det er naturlig. Dette gjelder hovedsakelig administrasjonsfagene hvor bevisstheten for virksomhetenes samfunnsansvar må være et klart hovedmål for utdanningen. NSO foreslår derfor at det tilføyes en setning om etikk inn under hovedmålsbeskrivelsen for administrasjonsfag. For eksempel: (erstatte siste setning under "Administrasjonsfag") "*Kandidaten skal ha kunnskap om etikk og samfunnsansvar, og hvordan produkter og tjenester kan utvikles og markedsføres.*"

Opptakskrav

NSO har ingenting å tilføye til beskrivelsene av opptakskrav annet enn at det må være en nasjonal standard hvis det først skal settes andre opptakskrav enn generell studiekompetanse. For NSO er det generell studiekompetanse som er hovedregel for opptak til høyere utdanninger, og dette bør også gjelde i utdanningene for økonomisk-administrative fag.

Minimumskrav for økonomisk-administrative fag

NSO savner en klar plan som sikrer studentenes nasjonale mobilitet. Hvis det er et mål om at denne planen skal bidra til en nasjonal samordning av bachelorstudiene i økonomi og administrasjon, må også muligheten til å flytte mellom institusjoner som tilbyr denne utdanningen være uten unødvendige hinder. Dagens forslag til minimumskrav legger ikke noen føringer på hvordan studiet bør organiseres etter hvor i studieløpet studentene er. Dette kan føre til unødvendige hinder for en student som kunne ønske å ta studiet videre ved en annen institusjon enn den hvor studenten opprinnelig startet sitt studie. NSO ønsker at bachelorstudiene i økonomi og administrasjon skal være godt samordnet og derfor må det stilles klare krav til hvor emnene hører hjemme i studieløpet. Dette betyr at fordypningsemner må legges mot slutten av studiet og at det klart må komme fram et anbefalt semester for internasjonal utveksling. NSO regner også med at et eventuelt utvekslingssemester er innbefattet i de andre emnene uten at dette kommer fram i planen.

NSO mener at siste setning i avsnittet "Andre emner" vedrørende hvilke fritak en institusjon kan gi studentene for kurs som er tatt før bachelorstudiet er litt for vidt formulert. Slik det står nå virker det som om institusjonen kan gi fritak for hvilke fag som helst, og fortsatt gi kandidaten bachelor i økonomi og administrasjon hvis han/hun tar 120 studiepoeng med økonomisk-administrative fag. Dette kan virke motstridende til formålet med de andre emnene. Planen må være tydelig på hvilke fag det kan gis fritak for.

NSO mener at NRØA må ta et klart standpunkt i hvordan etikkfaget skal behandles i denne planen. NSO er enige i at etikk er viktig og må inn i utdanningen i større grad, men synes denne planen behandler etikk på en ugunstig måte. For det første må etikken, hvis den skal ha egne studiepoeng, få en plass i de konkrete kravene til studiet. Institusjonene må få vite hvor de nøyaktig skal legge de minimum 5 studiepoengene og det holder ikke å si at de organiseres innenfor de 120 studiepoengene som er kravet. Er disse minimum 5 studiepoengene en del av de obligatoriske emnene eller en del av fordypningsemnene? Det er også et ønske fra NSO at etikk skal brukes aktivt i alle administrasjonsfagene, men det er viktig at etikken også får et eget selvstendig emne.

IKT/Digital kompetanse bør flyttes til andre overordnede krav som stilles til studiet, da det ikke er snakk om noe studiepoengsomsomfang eller legges opp til egne emner innenfor dette området. Formålet bør være at IKT brukes som undervisningsmetode og at studentene lærer å bruke IKT og digitale hjelpemidler som en del av de andre emnene. Det er også unaturlig av en slik plan å beskrive et enkelt fagområde som kan passe inn under "Andre fag", når de "Andre fagene" skal være opp til institusjonene selv å fylle med innhold.

Øvrige overordnede krav som stilles til studiet

Metode

NSO mener at det bør tilføyes en setning om at metodeundervisningen bør baseres på eksempler fra de andre emnene (ikke bare at metodeundervisningen skal anvendes i de andre emnene, slik det står i dag). Dette for å klargjøre relevansen i metodeemnene for økonomistudenten. Tilføy for eksempel: (før siste setning) "Undervisningen i metodefagene bør knyttes opp mot de andre økonomi- og administrasjonsemnene og eksempler fra de andre emnene bør benyttes aktivt".

Profilering

NSO vil bare understreke det planen beskriver om at det er naturlig at eventuelle profileringer tilbys innenfor fagområder hvor institusjonene er faglig sterke. NSO mener at planen bør kreve at profileringer kun skal tilbys innenfor fagområder hvor institusjonene er faglig sterke.

Bacheloroppgaven

NSO mener at det er viktig at planen legger opp til at studentene får kunnskaper rundt metode og oppgaveskriving som gir studentene utgangspunkt til å skrive en god bacheloroppgave.

Faglig nivå

NSO mener det er litt overflødig å skrive at fagene skal være på bachelornivå, da dokumentet omhandler bachelorplanen i økonomisk-administrativ utdanning. Det kan skrives: "Emnene som tilbys skal etter endt studium gi kandidatene en bachelor i økonomisk-administrativ utdanning. Det forutsettes at studentene minimum har forkunnskaper fra de obligatoriske fagene i den videregående skole".

Krav til progresjon

Det bør stå eksplisitt at det ikke bør være for mye overlapp mellom kurs. For eksempel tilføye: "For å sikre faglig progresjon skal det ikke være for stor grad av overlapp mellom emnene som tilbys".

Forskningsbasert undervisning

NSO mener det er en selvfølge at norsk høyere utdanning er forskningsbasert, da dette kreves igjennom lovverket. NSO mener at man her kan stille større krav til den forskningsbaserte undervisningen. NSO mener at studenten skal sikres innsikt i og kunnskap om eget fagfelt, relevant forskings- og utviklingsarbeid og utviklingen av disse fagfeltene. NSO mener også at studentaktiv forskning er et viktig virkemiddel for å gi studentene den nødvendige innsikten i forsknings- og utviklingsarbeid og mener dette må inn mer eksplisitt i planen.

Anvendelser/praksis

Institusjonene bør igjennom denne planen oppfordre til å opprette et emne med praksis. Dette er noe som kan knytte studentenes læring nærmere arbeidslivets praksis, og knytte institusjonen nærmere samarbeidspartnere i samfunnet.

Faglig integrasjon

Vi mener det bør legges sterkere føringer på den faglige integrasjonen, og at man i større grad bør oppmuntre institusjonene til å legge til rette for tverrfaglige case og prosjektoppgaver. For eksempel: "Studentene skal øves i å se sammenhenger mellom emnene. Dette bør gjøres ved at kursene legges opp på en hensiktsmessig måte, og at foreleserne viser til relevante emner. Det bør være innslag tverrfaglige case og prosjektoppgaver i løpet av studiet".

Undervisningsformer

NSO har ingenting å utsette på dette punktet.

Vurderingsformer

NSO synes det er greit at det oppfordres til samarbeid om eksamensavvikling og sensur på tvers av institusjonene. Dette gjør det enda viktigere at planen er klar på studieforløpet.

Internasjonal orientering

NSO mener at planen må være mer konkret på hvilket semester et internasjonalt utvekslingssemester bør inn i studiet. Dette for å sikre en nasjonal samordning av utdanningen.

Videre studier

Vi mener den siste parentesen er overflødig, da siviløkonom snart er en utdatert tittel, og det finnes mange mastergrader i økonomisk-administrative fag som ikke gir sidetittelen siviløkonom.

Tittel for kandidatene

NSO støtter de foreslåtte tittelene for kandidatene da disse beskriver utdanningen på en god måte.

Læringsutbyttebeskrivelsene for de obligatoriske fagområdene

NSO synes læringutbyttebeskrivelsene stort sett er positive og godt skrevet, men har noen konkrete kommentarer og ordlyds/rettskrivningskorrigeringer.

Foretaksstrategi

Setningen som lyder: "Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap om:" kan misforstås da den kommer rett etter et avsnitt som beskriver hva studentene skal sitte inne med av kunnskap før de tar kurset. Setningen bør derfor endres til: "Studentene skal etter endt kurs ha tilegnet seg kunnskap om", eller lignende ordlyd.

Matematikk for økonomer

Redaksjonelle endringer: Eksponential er stavet på to forskjellige måter i andre og tredje kulepunkt. Andre kulepunkt: Énvariabelfunksjoner skrives i ett ord.

Tredje kulepunkt: Foreslår å endre andre setning til: "Denne analysen omfatter å finne og klassifisere stasjonære punkter, finne maksimum og minimum for et avgrenset område, finne maksimum og minimum under bibetingelser, inkludert anvendelser av Lagranges metode".

Samfunnsvitenskapelig metode

NSO mener at kulepunkt 6. (at man skal kjenne til ulike forskningsdesign) kan være litt strengere. For eksempel: "ha innsikt i ulike forskningsdesign (...)". Da henger punktet bedre sammen med siste kulepunkt, hvor det står at man skal være i stand til å utforme og skrive strukturerte rapporter.

Nest siste kulepunkt: Kan med fordel endres til: "kunne bruke relevant dataverktøy og programvare".

Etikk

Som nevnt tidligere mener NSO at planen må være tydeligere på hvor etikk hører hjemme i utdanningsløpet. NSO støtter læringutbyttebeskrivelsene men mener at planen klarere må skille dette ut som et eget emne eller inkorporere dette mer i administrasjonsemnene. Et minstekrav fra NSO er at uavhengig av hvordan undervisningen organiseres bør etikkfaget knyttes opp mot de andre økonomisk-administrative fagene.

IKT/Digital kompetanse

NSO er negative til læringutbyttebeskrivelsene under dette kapittelet. Først og fremst mener NSO at det er unødvendig å lage læringutbyttebeskrivelser for noe som ikke skal være et emne eller ikke gi studiepoeng. De beskrivelsene som ligger under IKT/Digital kompetanse er beskrivelser er for så vidt så omfattende beskrivelser at de vanskelig kan gjennomføres uten at det blir laget et eget emne innenfor området. Er det siste en intensjon med planen, må dette komme tydelig nok frem. NSO er enige i at studentene må ha innsyn i enkelte verktøy som kan brukes til å gjennomføre oppgavene på en effektiv måte. NSO mener at disse verktøyene heller må bakes inn

i de respektive emnene som læringsutbyttebeskrivelser der, eller som undervisningsmetoder i andre krav.

Det siste bombepunktet under disse læringsutbyttebeskrivelsene balanserer på en tynn linje fra å gjøre dette fra det som er relevant for en økonom til å gjøre økonomien til en med en større IKT-kompetanse og innsikt i et veldig bredt IKT-perspektiv. Først og fremst er det å gi studentene innsikt mer krevende å gjennomføre enn å bare ha gi kjennskap til muligheter og problemstillinger. Deretter går grensen mellom denne beskrivelsen over til en tverrfaglighet med teknologiske utdanninger og en større innsikt som kreves ved IKT-studier. Det er unaturlig å trekke et enkelt fagområde inn i en økonomisk-administrativ utdanning på denne måten uten at mange andre fagområder også trekkes inn. NSO mener at den økonomisk-administrative utdanningen gir en viktig kompetanse som generalist og skal kunne brukes i mange forskjellige typer organisasjoner og ikke knyttes så sterkt opp mot drift av IKT-systemer som man gjør i denne planen. Ønsker en institusjon å gjøre sine økonomer sterke innenfor IKT-støtte kan dette gjennomføres igjennom andre fag, og ikke være et krav hos alle øk.adm bacheloror.

Andre merknader

Overskrifter og underoverskrifter bør nummereres slik at det er enklere å se strukturen i planen.

Det bør være en helhet i planen over hvilke fag hvor det kreves forkunnskaper og ikke. I noen fag er det nevnt eksplisitt, mens i andre fag sies det ingenting om det.

Avslutningsvis ønsker NSO NRØA lykke til i arbeidet med å utarbeide en god plan for samordning av norsk bachelorutanning innenfor økonomi og administrasjon. NSO mener at denne planen må ta hensyn til studentenes mobilitet, både nasjonalt og internasjonalt, praksis, forutsigbarhet og en vei inn i en eventuell masterutdanning.

Vedlegg 7 SAK: Høring: Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Generelle merknader

Norsk studentorganisasjon (NSO) takker for muligheten til å komme med innspill til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (NKR). NSO støtter i all hovedsak Kunnskapsdepartementets (KD) forslag til rammeverk. Vi er positive til NKR fordi det vil fremme mobilitet, samt at et NKR som senere knyttes opp til det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF) vil bidra til at den norske gradsstrukturen kan anerkjennes i Europa. Godkjenning av utdanning er fortsatt en stor utfordring for norske og europeiske studenter. NSO vil peke på at Bologna- Follow-Up-Group har nedsatt en egen arbeidsgruppe på "recognition", som svar på disse utfordringene og at tematikken omkring godkjenning/ innpass av utenlandsk utdanning fortsatt er et sentralt hinder for studentmobilitet. Ved å implementere NKR og relaterer denne til EQF vil dette være et viktig hjelpemiddel for norske studenter som ønsker å innpasse eller få godkjent utenlandsk utdanning eller kvalifikasjoner. Det er viktig at det foreslåtte NKR viser dagens utdanningssystem, og ikke blir en politisk kamp for å endre dagens utdanningssystem. Dersom det kommer høringssvar som tar til orde for en endring av dagens system, håper NSO at KD løfter denne debatten vekk fra diskusjonen om NKR.

Det er viktig at læringsutbyttebeskrivelsene gir en logisk sammenheng mellom de ulike utdanningsnivåene i rammeverket. Læringsutbyttebeskrivelsene har blitt utarbeidet som delrammeverk for de ulike utdanningskategoriene, og læringsutbyttebeskrivelsene for

videregående skole og fagskoleutdanningene er dermed ikke i tilstrekkelig grad harmonisert i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning (fastsatt av KD mars 2009). Dette gjelder hva som beskrives (hvilke krav som settes til de ulike nivåene), terminologi og detaljeringsgrad.

Det må sikres en nødvendig sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelsene på ulike nivåer, og da særlig når det gjelder progresjonen mellom de ulike nivåene. Denne utfordringen har blitt særlig aktuell ettersom man i Norge har valgt en fremgangsmåte hvor det har blitt utarbeidet delrammeverk som siden skal harmoniseres inn i ett helhetlig rammeverk. De ulike delrammeverkene har ikke i tilstrekkelig grad sett hen til det allerede fastsatte rammeverket for høyere utdanning og det synes ikke som progresjon mellom nivåer i stor nok grad følges opp i de konkrete beskrivelsene.

NSO vil særlig problematisere bruken av delkvalifikasjoner, som enkelte har tatt til orde for. NSO er grunnleggende skeptisk til å beskrive formelle kvalifikasjoner i rammeverket, som ikke eksisterer i det norske utdanningssystemet. Rammeverket skal beskrive praksis, ikke åpne opp for nye områder som skal inngå som formelle nivåer i rammeverket. Avbrutt utdanning er etter NSO sitt syn ikke et formelt nivå i utdanningssystemet og bør derfor ikke belønnes med en formell kvalifikasjon. Dersom en åpner opp for dette på videregående- og grunnskolenivåene skaper dette en skjevhet i rammeverket. Særlig med tanke på at det ikke er åpnet opp for undernivåer for høyere utdanning (noe NSO er enig i at ikke skal inngå i rammeverket) blir det vanskelig å se at det skal eksistere to ulike prinsipper for beskrivelser av kvalifikasjoner i rammeverket.

Avslutningsvis ønsker NSO å påpeke hvordan det foreslåtte NKR kan være verktøy for opptak, godkjenning og innpassing av realkompetanse. Ved å ha tydelige beskrivelser for kompetanse og hvordan disse relaterer seg til formelle kvalifikasjoner blir det lettere å foreta realkompetansevurderinger. NSO er tilhenger av gode og effektive realkompetansevurderinger og har lyst til å påpeke at behovet for slike er økende i et stadig mer kunnskapsintensivt arbeidsliv.

NKR-dokumentet

Antall nivåer og prinsipper for innplassering

NSO synes antallet nivåer Kunnskapsdepartementet foreslår samsvarer med hvordan det norske utdanningsløpet er lagt opp. NSO støtter også departementets understreking av at det er viktigst at en kvalifikasjon er plassert inn på det riktige nivået, og ikke på høyest mulig nivå. NSO ser det likevel som hensiktsmessig at det blir gjort tydeligere at generell studiekompetanse er en direkte vei inn i høyere utdanning, samt en tydeligere framstilling av at fagskolene er en tertiærutdanning som ikke direkte leder til opptak til høyere utdanning. NSO vil understreke at dette ikke er et forsøk på å nedvurdere fagskoleutdanning, tvert imot, men at det foreliggende rammeverket forutsetter inngående kjennskap til norske forhold for å se hvordan progresjon er imellom de ulike nivåene. Dette er problematisk i en kontekst hvor utdanning på tvers av landegrenser blir stadig viktigere. NSO presenterer derfor et eget forslag til hvordan rammeverket kan vises. Denne visningen beskriver hvordan ulike kvalifikasjoner er likeverdige og hvordan progresjon i rammeverket er bygget opp. NSO vil peke på at denne visningen i større grad reflekterer hvordan det norske

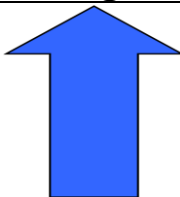
utdanningssystemet faktisk fungerer. Dette bidrar også til at det blir lettere å lese progresjon imellom de relevante nivåene fag- og yrkesopplæring -> fagskole, og generell studiekompetanse -> Bachelorgrad.

Det er positivt at det er utarbeidet to sett med læringsutbyttebeskrivelser for fagskoleutdanningen. Det er dog uheldig at disse må leses i sammenheng. NSO mener at det burde vært utarbeidet helhetlige nye beskrivelser for fagskole 2, slik at man ikke må legge fagskole 1-beskrivelsene til grunn der hvor det ikke er tilfelle. Fagskole 2-beskrivelsene bør kunne leses selvstendig.

NSO ønsker at NKR skal beskrive de klart definerte linjene som i dag eksisterer i mellom de norske utdanningsnivåene. Figuren under viser grafisk hvordan NSO tenker i forhold til NKR.

NSO mener at bruken av undernivåer generelt sett er uheldig. NSO mener at man av prinsipielt skal holde seg til de konkrete nivåene som NKR og dagens utdanningssystem gir, og være forsiktig med å viske ut skillene mellom ulike nivåer ved å innføre undernivåer.

NSOs utkast til NKR

	Nivå 7: Ph.d. (3. syklus)
	Nivå 6: Mastergrad (2. syklus)
	Nivå 5: Bachelorgrad (1. syklus)
Nivå 4: Fullført fagskole 2	
Nivå 4: Fullført fagskole 1	
Nivå 3A: Fullført Videregående opplæring - Fag- og yrkeskompetanse	Nivå 3B: Fullført videregående opplæring - Generell studiekompetanse
Nivå 2: Grunnkompetanse VGO	
Nivå 1: Grunnskolekompetanse	

Innplassering av delkvalifikasjoner

NSO er enig med departementet at problematikken med delkvalifikasjoner bør utredes nærmere. Det er viktig at dagens NKR beskriver dagens offentlige utdanningssystem, så kan det sees på framtidige vurderinger og kvalifikasjoner ved en senere anledning.

NSO mener uansett at det er en prinsipiell diskusjon å ta inn delkvalifikasjoner som undernivåer da det er kun hele grader og vitnemål som bør være beskrivende for kvalifikasjonene.

Delkvalifikasjoner som er uferdige studier og nesten fullførte grader, vil være problematisk å passe inn i et nivå og slike kvalifikasjonene vil kreve mer dokumentering, og det bør helst kun være hele grader og vitnemål som skal dokumentere kvalifikasjonene.

Grunnkompetanse

NSO forstår tanken bak et eget nivå 2 for Grunnkompetanse VGO med den begrunnelse at elever har krav på dokumentasjon om sin kompetanse etter ufullført videregående opplæring. Men NSO ønsker uansett å stille spørsmål ved om det er mulig å gi egne læringsutbyttebeskrivelser for en kategori som vil bestå av svært ulik kompetanse og kvalifikasjoner siden eleven kan hoppe av den videregående opplæringen når som helst under utdanningen. I enda større grad. NSO vil peke på at det nå utarbeides læringsutbyttebeskrivelser for kurs og emner. Studenter kan dermed ved hjelp av en karakterutskrift og læringsutbyttebeskrivelserne dokumentere hvilken kompetanse vedkommende besitter. Dette kan også gjelde for videregående opplæring ved dokumentasjon som karakterer eller læreplaner, slik at det ikke er nødvendig med et eget nivå for grunnkompetanse. NSO ønsker å vise til at det også innen høyere utdanning er studenter som ikke fullfører en grad og den samme argumentasjonen vil her kunne gjøre seg gjeldende. De det gjelder kan imidlertid få dokumentasjon på sin kompetanse gjennom eksamensutskrift. Dette kan også gjelde for videregående opplæring, slik at det ikke er nødvendig med et eget nivå for Grunnkompetanse.

Læringsutbyttebeskrivelser og nivåbeskrivelser

1. Progresjon og sammenheng mellom nivåbeskrivelsene

NSO ønsker igjen å presisere at sammenhengen mellom nivå 3b) og nivå 5 må komme tydelig fram. Det er viktig at det kommer tydelig frem at nivå 4 gir enn annen kompetanse enn den på nivå 5, og at dette nivået tilpasses egenarten som allerede finnes på nivå 4.

2. Fullført og bestått videregående opplæring – ett eller to sett av læringsutbyttebeskrivelser

NSO synes det er bra at departementet har delt opp videregående opplæring og beskrivelsene der i to. Dette markerer tydelig at dette er to forskjellige, men likeverdige, utdanningsløp. NSO vil igjen understreke viktigheten at det kommer tydelig frem koblingen mellom generell studiekompetanse og høyere utdanningsløp.

3. Fagskolenivået

Viser til tidligere kommentarer under "Antall nivåer og prinsipper for innplassering". Det er positivt med individuelle realkompetansevurderinger og andre alternative veier til opptak til enkelte studier for søkere med fagbrev eller svennebrev, men disse er ikke en kvalifikasjon som bør stadfestes i et NKR da disse må vurderes individuelt og ikke skal gjelde som hovedregel.

Andre spørsmål

Selv om kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning allerede er ferdigsstilt, så ønsker NSO å påpeke ett moment. Dette gjelder det første delnivået på nivå 5. hvor det i beskrivelsen står : "Nivå 5 (del av Bachelorgrad – første syklus): Kortere høyere utdanning." NSO synes det er uheldig at man beskriver nivået som en del av en Bachelorgrad, da den kortere høyere utdanningen man refererer til ofte er den etablerte Høgskolekandidaten. NSO ser gjerne at beskrivelsen kun er "Nivå 5: Kortere høyere utdanning."

Redaksjonelle merknader

NSO har ingen redaksjonelle endringer.